

INDOKLÁS

a Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Tervéről szóló önkormányzati rendelettervezetéhez

I. Általános indoklás

Az új rendelet megalkotását az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XCXVI. törvény 2019. március 15-ével történő hatályon kívül helyezése, ezzel együtt a Magyarország és egyes kiemelt térségei területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Trtv.) hatályba lépése teszi szükségessé.

A rendeletalkotásra vonatkozó felhatalmazó rendelkezéseket a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 13/A. § (2) bekezdése, valamint a Trtv. 88. § (5) bekezdése tartalmazza.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés Elnökekének a rendelet megalkotására vonatkozó különleges jogköre a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Korm. rendelet 1. §-ában kihirdetett veszélyhelyzetre tekintettel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésén alapul.

II. Részletes indoklás

Az 1. §-hoz

A megyei területrendezési terv célját, hatályát és fő tartalmi összetevőit határozza meg.

A 2. §-hoz

A térségi szerkezeti terv elemeit tartalmazza és részletezi.

A térségi szerkezeti terv (a rendelettervezet 1. melléklete) a települések térbeli rendjét, a térségi területfelhasználás rendszerét, az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények helyét, valamint ezek összefüggéseit határozza meg.

A rendelettervezet a Trtv. 9. §-a alapján, a jellemző tájhasználat szempontjából elkülönülő öt megyei területfelhasználási kategóriát állapít meg.

Az országos műszaki infrastruktúra-hálózatok és az egyedi építmények helyét az Ország Szerkezeti Tervében meghatározott térbeli rend figyelembevételével kellett meghatározni.

Az országos és térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények a térszerkezetet meghatározó hálózati elemek és építmények, melyek meghatározóak a területi folyamatok alakításában, valamint működtetésük, fejlesztésük területfelhasználási feltételeket, kötöttségeket jelent.

A településrendezési eszközök készítése során az országos és a térségi műszaki infrastruktúrahálózatok elemeit és az egyedi építményeket a rendelettervezet 2.3.-2.14. mellékleteiben felsorolt, a térbeli rend szempontjából meghatározó települések közigazgatási területét érintve, a megyei szerkezeti terv figyelembevételével, az engedélyezési eljárás során felmerülő ágazati szempontok és követelmények miatt szükségessé korrekciókkal kell megvalósítani.

A 3. §-hoz

A megye területrendezési tervében alkalmazott térségi övezetek felsorolását és az ezekre vonatkozó és alkalmazandó szabályokat tartalmazza.

A térségi övezetek az országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított vagy alkalmazott, sajátos jellemzőkkel rendelkező – a térségi területfelhasználási kategóriáktól függetlenül lehatárolt és meghatározott – területi egységek.

A Trtv. szerinti, a megyei területrendezési tervben alkalmazható összesen 17 térségi övezet közül Borsod-Abaúj-Zemplén megye területén 13 országos és 3 megyei övezet került lehatárolásra. Egyedileg meghatározott megyei övezetként 7 övezet lehatárolása történt.

Az országos és megyei övezetek kapcsán a Trtv.-ben foglalt szabályokat kell alkalmazni.

Az egyedileg meghatározott megyei övezetek a Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Koncepciójában megfogalmazott célokat követve kerültek kijelölésre. Valamennyi egyedileg meghatározott megyei övezet a megye sajátos jellegéből adódó elemeket jelöli ki.

A kiemelt jelentőségű gazdasági övezetek a megye gazdasági potenciáljának tengelyeit jelölik ki, amelyek gyorsforgalmi és főúthálózati elemekhez, valamint a Sajó folyóhoz kapcsolódnak. Utóbbi – a víz jelenlétéhez kötődő, egykoron kijelölt nehézipari centrumok révén – a megye ma is jelentős gazdasági lehetőségeket felmutató településeihez kötődik. Az övezet szabályai a Trtv. 24. § figyelembevételével, valamint a miniszteri állásfoglalás javaslatai alapján kerültek meghatározásra.

Kiemelt jelentőségű turisztikai övezetként lettek kijelölve a megye jelentős turisztikai lehetőségeit hordozó területei (világörökségi helyszínek, kultúrtájak, borvidékek, kiemelt turisztikai fejlesztési térségek).

A megyehatáron, településhatáron átnyúló, együtt tervezendő térség övezete a szomszédos megyékkel összeköttetésben álló, közös elhatározásokat igénylő térségeket jelöli. Ilyen a Tokaj-hegylajai történelmi borvidék kultúrtáj világörökségi helyszín területe és a Tisza-térség területe.

A közigazgatási határon átnyúló, együtt tervezendő létesítmények övezete kijelölésének oka: a megye több olyan létesítménynek ad otthont, amelyek több település közigazgatási területét érintik. Fejlesztésük, szabályozásuk eddig – éppen a közigazgatási határon való átnyúlás okán – nehézségekbe ütközött, melyet a terv orvosolni igyekszik.

A településfejlesztési dokumentumok és településrendezési eszközök társulásban történő készítésének övezete Borsod-Abaúj-Zemplén megye olyan jelentős számú kistelepüléssel érintett területeit jelöli, amelyek számára a településfejlesztési dokumentumok és a településrendezési eszközök elkészítése komoly anyagi nehézségeket hordoz. A társulásban való tervezés lehetősége magában rejti a szabályozott területek arányának növekedését, amely e lehetőség híján nem valósulhatna meg.

A zártkerti övezet: a megye számos települése érintett zártkerti fekvéssel, amely kiskerteknek ad otthont. A területek jövője – az országos tendenciákat figyelembe véve – kétirányú. Egyik irány a fokozatos lakóterületté válás, másik irány a mezőgazdasági használat megmaradása. Sok esetben az arra kevésbé alkalmas, infrastruktúra biztosítása szempontjából a településre jelentős terheket róvó, belterülettől távoli helyek válnak lakófunkciójúvá. A zártkerti övezet előírásainak lehetőségével élve, az önkormányzat támogatást kap azon törekvéséhez, hogy egyes zártkerti fekvésű részeket hosszabb távon is mezőgazdasági használatban tudjon tartani.

Lakótelepi övezetbe Borsod-Abaúj-Zemplén megye azon települései (így Kazincbarcika, Miskolc, Múcsony, Ózd, Sajószentpéter, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Tiszaújváros) kerültek, melyek érintettek lakótelepekkel. A lakótelepek szabályozása mind a mai napig nincs országosan kezelve.

A 4. §-hoz

A hatálybalépés időpontjáról és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Terv szabályzatáról szóló 10/2009. (V. 5.) számú rendelet hatályon kívül helyezéséről rendelkezik.